Posamezna številka 12 vinarjev.

Štev. 174. V Ljubljani, v sredo, 1. avgusta 1917. Leto XLV.

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 30·—
za en mesec „ .. „ 2·50
za Nemčijo celoletno . „ 34·—
za ostalo inozemstvo . „ 40·—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej .. K 28·—
za en mesec „ .. K 2·30
V upravi prejeman mesečno „ 2·—

Sobotna izdaja:
Za celo leto . . . . . K 7·—
za Nemčijo celoletno . „ 9·—
za ostalo inozemstvo . „ 12·—

SLOVENEC

Inserati:
Enostolpna petitvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
za enkrat . . . . po 30 v
za dva- in večkrat . „ 25 „
pri večjih naročilih primeren popust po dogovoru.

Poslano:
Enostolpna petitvrsta po 60 v

Izhaja vsak dan izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.

Redna letna priloga vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7583. — Upravniškega telefona št. 188.

Zopet nova kombinacija. Ministrstvo 17 mož.

Dunaj, 31. julija.

Današnji dan je prinesel zopet čisto novo kombinacijo. Kombinacij splošno ne manjka. Vsaka glava se čuti poklicano izkombinirati vsaj po eno kombinacijo. Topot pa naj bi to bila kombinacija min. predsednika Seidlerja. Listi so poročali, da vodi pogajanja s strankami Seidler, namigavali pa so, da teče s to akcijo paralelno še akcija nekega visokega fevdalnega gospoda, ki pa noče biti imenovan.

Danes popoldne pa se govori čisto resno, da je Seidler srečno končal svoja pogajanja ter da bo njegovo ministrstvo imelo sledečo vsebino:

Ministrski predsednik bi bil Seidler sam. Toggenburg, Höfer in Czapp bi ohranili svoja mesta. Izmed nemških parlamentarcev bi vzel Seidler naslednje ministre: Steinwender za finance, dr. Stölzl za javni promet (novo ministrstvo), Dobernig minister-rojak za alpske in Pacher za češke Nemce. Vsi ti so člani Nationalverbanda. Izmed krščanskih socialcev bi postala dva ministra. Imenujejo se štirje kandidatje: sedanji podpredsednik zbornice Juckel, dr. Stöckler, Miklas in Fink. Prvi trije so nižjeavstrijski poslanci, zadnji je predarlski kmet. Nemški socialisti bi dali enega ministra.

Nenemški narodi bi dobili šest parlamentarnih ministrov: Čehi dva, Poljaki dva, Jugoslovani in Romani po enega.

To je tedaj baje najnovejša in najresnejša Seidlerjeva kombinacija. Šest Nenemcev proti sedmim Nemcem-parlamentarcem in štirim nemškim uradnikom — 6:11. In Seidler je prepričan, da ima večino za tako vlado. Večino si je prikrojil tako-le: vsi Nemci s socialnimi demokrati vred, Jugoslovani in zmerni Čehi (češki socialisti, mladočehi in katoliška narodna stranka). Sedaj, ko se ima odpraviti v Galiciji tudi vojaška uprava in priti civilna, je Seidler prepričan, da pojdejo za njim tudi Poljaki, saj zmerni del.

Naloga te nove delovne večine bi bila velika: Ustavna reforma in pa predvsem veliki davčni in finančni zakoni. V slučaju, da bo ta akcija uspešna, se skliče češki deželni zbor. Za nocoj ob šestih je Seidler povabil na posvet načelnika Českega svaza Staneka.

Nemcem ni treba še posebej poudarjati, da ta najnovejša akcija nima na sebi čisto nič tistega, kar naj bi ji dajale blesk izvirnosti in pa sedanjim časom primerne in potrebne državniške resnosti ter velikopoteznosti. V taki vladi bi Slovani igrali le vlogo „Mauerblümchen“ — čisto v nasprotju z dejanskimi razmerami v parlamentu in državi.

Kar se tiče posebej Jugoslovanov, naj vnovič poudarjam, da so jugoslovanski zastopniki opetovano izjavljali: **Za nas je sprejemljiva le taka vlada, ki v celem obsegu prizna našo državnopravno izjavo z dne 30. maja.** To je conditio sine qua non!

Dunaj, 31. julija. Ministrski predsednik dr. pl. Seidler je prišel danes v parlament in je obvestil voditelje strank, da mu je poverjena naloga sestave novega kabineta.

Kaj ponujajo Jugoslovanom?

Dunaj, 31. julija. Jugoslovanom ponujajo novo prometno ministrstvo in krajansko ministrstvo.

Novi zakon glede preživnine svojcem vpoklicancev.

V „Wiener Zeitung“ je izšla 23. julija 1917 postava, ki na novo ureja za čas sedanje vojne preživnino onim, ki imajo svojce pri vojakih. Vsakemu, ki je le [illegible] mel opraviti s to zadevo, bodisi da je bil pri tem sam udeležen, bodisi na kak drug način, bo znano, kako pomanjkljiva v nekaterih slučajih, v drugih naravnost trda in kruta je bila tozadevna postava iz leta 1912. Naj navedemo le glavne točke nove postave v informacijo vsem, ki so pri stvari prizadeti.

Po stari postavi iz leta 1912. je bil delokrog do državne podpore upravičenih omejen le na gotove, po zakonu določene svojce. Ta krog je bil zelo ozek in se je šele pozneje z ministrsko odločbo nekoliko razširil. Po novem zakonu so upravičene do preživnine vse one osebe, katerih preživljanje je bilo za časa vpoklica odvisno od dela, oziroma od zaslužka iz dela vpoklicanega, in ki so prišle v nevarnost, da ta zaslužek vsled vpoklica popolnoma odpade ali se za toliko zmanjša, da ne zadostuje več za preživljanje. Zaslužek iz lastnega dela ne izključuje od pravice do preživnine. Zaslužku je enačiti z delom doseženi donos kmetij, obrtnij in drugih podjetij. Pravico do preživnine imajo brez ozira na to, ali je bilo njihovo preživljanje odvisno od vpoklicanca ali ne, vse one osebe, ki imajo pravico do preživljanja po vpoklicanem v smislu določil občnega državljanskega zakonika.

Pravica do preživnine se prične s trenutkom, ko je bil vpoklicani na podlagi vojne dolžnosti ali vsaj prostovoljne priglasitve pritegnjen v aktivno službovanje pri oboroženi moči ali pri takih prostovoljnih formacijah, ki so priznane za del oborožene moči. Pravice do preživnine imajo upravičenci tudi tedaj, če so bile osebe vpoklicane na podlagi zakona o vojnih dajatvah.

Osebe, ki imajo pravico do vojaških rodbinskih pristojbin (n. pr. rodbine rezervnih in črnovojnih častnikov itd.) nimajo po tem zakonu nobene pravice do preživnine.

Upravičeni izgubijo pravico do preživnine, če vpoklicanec dezertira ali je obsojen na hudo zaporno kazen. Ta pravica pa zopet oživi, če je vpoklicanec pred ali po prestani kazni zopet pritegnjen v vojaško službovanje.

V slučaju, da je v službovanje pritegnjeni vsled službovanja izgubil nad 20 odstotkov na pridobitni zmožnosti in je bil odpuščen, ali je ta zmanjšana pridobitna zmožnost nastopila šele pozneje, traja pravica do državne podpore naprej, in sicer za čas vojne in tudi še šest mesecev po dokončani vojni. To velja tudi za vse one slučaje, če so bili v vojaško službo pritegnjeni v boju ubiti, so pogrešani ali so vsled poškodb ter bolezni, povzročeni ali poslabšani vsled vojaškega službovanja, umrli.

Višina preživnine se ravna po kraju, kjer je imela upravičena oseba svoje redno bivališče ob času, ko je njena pravica do preživnine nastala. Preživnina za Dunaj znaša za osebo 2 K na dan. Za kraje, v katerih so državni uslužbenci uvrščeni v prvi ali drugi razred aktivitetnih doklad, 1 K 80 vin., za vse druge kraje pa 1 K 60 v. na dan. Pri nas dobe tedaj osebe s stalnim bivališčem v Ljubljani 1 K 80 vin., osebe z bivališčem po vseh drugih krajih pa 1 K 60 vin. na dan za vsako osebo.

Upravičene osebe, ki so neposredno pred vpoklicem živele z v vojaško službovanje pritegnjenimi v skupnem gospodarstvu, predvsem zakonska žena in zakonski otroci, dobe preživnino v polni izmeri, vse druge upravičene osebe pa le v oni višini, v kateri so bile preje od vpoklicanca podpirane. Skupna preživnina osebam, ki so živele v skupnem gospodarstvu z vpoklicancem, ne sme presegati 12 K na dan. Le ona oseba, ki je živela z vpoklicancem sama v skupnem gospodarstvu in je za delo trajno nezmožna, dobi na dan preživnino v dvojni izmeri. Preživnina se pa ne sme vsled begunskih podpor ali vsled kakih drugih podpor od države, dežele, občine ali kakih dobrodelnih institucij skrčiti.

Pravico do preživnine je prijaviti pri županstvu občine rednega bivališča.

Komu se preživnina dovoli, določa okrajna, odnosno deželna komisija za preživljanje. Tozadevne odločbe morajo biti utemeljene ter morajo imeti natančen praven pouk. Proti odločbi okrajne komisije je dopusten priziv na deželno komisijo, in sicer v roku 60 dni po dostavi odločbe. Stranka, ki se namerava pritožiti, ima pravico vpogleda v akte. Odločba deželne komisije je končnoveljavna.

Zakon stopi v veljavo dne 1. avgusta 1917 in velja za cel čas svetovne vojne do dokončane demobilizacije. Postava z dne 26. decembra 1912, drž. zak. št. 237, izgubi za ta čas moč. Cesarska naredba z dne 30. marca 1917, drž. zak. št. 139, se razveljavi.

Namestnik nemškega dela Štajerske — grof Clary.

Pod tem naslovom piše „Straža“: Zadnji dve leti se je toliko pisalo v raznih nemških listih o namestniku Claryju, da smo štajerski Slovenci šele zdaj zvedeli, da imamo v Gradcu namestnika, kateri je, kakor se trdi, tudi namestnik slovenskih prebivalcev.

Mi štajerski Slovenci nismo znašli in širili raznih vesti, mi nismo pisali raznih napadov v nemške liste, toda spoznali smo moža, kateri je odgovoren za vse veliko gorjé in trpljenje slovenskega prebivalstva na Štajerskem. Prišli smo do spoznanja, da bi res bilo za nas Slovence tudi celo dobro, če bi imeli moža za najvišjega uradnika v deželi, ki bi poznal slovensko ljudstvo, ki bi ščitil Slovence in zahteval pravičnost za nje.

Glede namestnika Slovenski Štajerci razvajen. Kdaj smo imeli kaj prilike ga videti med slovenskimi deželani? Ali je morda kdaj nagovoril koga v slovenskem jeziku? Ali je kdaj poslušal želje slovenskoštajerskih zastopnikov? O vsem tem nič ne vemo! Pač pa smo čutili v začetku vojske hudo preganjanje. Dobro smo tudi poučeni, kako vlogo je takrat igral namestnik sam. Do mozga čuti slovenski kmet razne odredbe rekviriranja; z veliko težavo prenaša slovensko kmetijstvo, ki je poslalo v vojsko in strelske jarke skoro vse može in sinove, ukaze, ki jih izvršujejo po namestniji oproščeni poverjeniki, gospodiči in možje, ki nosijo boljše suknje, večinoma meščani in tržani, ne Slovenci, temveč renegati. Ti gospodujejo na odredbe c. kr. namestnije slovenskem štajerskemu ljudstvu. Nismo slišali nikdar, da bi c. kr. namestnik uslišal neštevilne pritožbe, ki so se predlagale in zahtevale odpomoči radi mnogobrojnih prestopkov in samovoljnega postopanja nasproti ljudem in zlasti ženicam, ki se dajo prestrašiti. če le vidijo „škrica“ v spremstvu kakega žandarja.

Z velikim navdušenjem so izvrševali svoje težavne naloge slovenski župani, slovenski možje svetovalci in drugi rodoljubi, ki so prostovoljno delovali za javni blagor. Ali se je kdaj slišalo, da bi gospod namestnik priznal to delo, da bi poslušal njih nasvete, da bi naročeval svojim podložnim uradom, da gredo ljudstvu na roko? Tudi tega smo pogrešali med celo vojno. Pač pa smo razočarani strmeli, ko so se objavljala odlikovanja. Odlikovani so bili skoro vsi pomembnejši spodnjoštajerski renegati; slovenskih delavnejših mož ni bilo najti med njimi. Ali pozna c. kr. namestnik na Slovenskem Štajerskem le renegate? Nič priznanja za nas, nič pohvale slovenskih županov, pač pa so ti kar „frčali“ iz raznih občin, vpoklicavali in odstavljali so jih; le naj razglasi g. namestnik sedaj, koliko je slovenskih občin že dobilo komisarja. Naj nam tudi pove, koliko je moralo slovenskih županov k vojakom, koliko pa nemškutarskih in nemških? Zanimivo bi bilo tudi zvedeti, koliko je oprostil vojaščine nemških in renegatskih gospodov na Slovenskem Štajerskem v raznih mestih in trgih, koliko jih je pa obdržal doma za nujne javne posle iz slovenskega ljudstva. „Vse, kar se zaveda za Slovenca, je nezanesljivo“, to devizo je najbrže branil gospod namestnik, ki tako blago skrbi za slovenske dežele. Vsi njegovi uradi so med vojsko izključno uradovali nemški. Slovenski poslanci so ga na to opozorili in se pritoževali. Nič ni pomagalo. Namestnik je razkrinkan kot germanizator: ni našel nujnejšega dela, kakor, da je ščitil svoje uradnike, člane in propagatorje raznih Volksratov. Njegov sistem je jasen: Zadrževati in ovirati slovenski narod v razvoju, kratiti mu narodne pravice, niti dopustiti, da se zavede svojega samostojnega razvoja.

Kdo pa je kriv vseh nedostatkov življenskega in prehranjevalnega vprašanja v deželi? To je točka, ki kriči po zadoščenju. Dovolj jasno se je že pisalo v tem oziru v nemških listih. Ne bomo ponavljali vseh očitkov. Smelo trdimo, da ni trpela pomanjkanja nobena dežela, tako hudo kakor Štajerska pod tem namestnikom, ki izvršuje svoje naloge le s tem, da kako uro na dan sladko govori in obljubuje. Uradniki vedo, da ni resno delo, zato polom na celi črti. O tem drugič. Danes kličemo samo: „Takega namestnika, reši nas kar najhitreje, o Gospod!“

Pred osvoboditvijo Bukovine.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 31. julija. Uradno:

Sovražnik je z močnimi silami večkrat napadel na obeh straneh doline Casinu. Severno doline smo ga popolnoma odbili, na južnih višinah se je polastil naših prednjih jarkov.

Rusi so se v Bukovini tudi včeraj večkrat upirali, a zaman. Zvezne čete prodirajo med boji vzhodne črte Jakobeny—Fundul Moldovi—Šipot. Med Prutom in Dnjestrom smo sovražnika v ljutih bojih vrgli iz njegovih postojank vzhodno od Sniatina in jugovzhodno od Zaleščikov. Pri Krzivčih, severno od Dnjestra so turški polki s preizkušeno hrabrostjo z naskokom vzeli sovražno črto.

Avstrijske in nemške čete so na 50 km široki črti na mnogih točkah s silo prekoračile reko Zbruč in prišle na vzhodni breg.

V Voliniji uspešna podjetja naskakovalnih čet.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. julija. Veliki glavni stan:

Bojna črta maršala princa Leopolda Bavarskega.

Bojna skupina generalnega polkovnika pl. Ermolliia.

Veselo napada željno hrepenenje, da se napreduje, je prineslo zveznim četam v vzhodni Galiciji in v Bukovini nove uspehe.

Nemške in avstrijske divizije so na mnogih mestih, dasi se je sovražnik besno branil, prekoračile mejno reko Zbruč od nad Husiatinom do južno od Skale v širini 50 km. Svojo staro hrabrost so iznova dokazale tudi osmanske čete. Kakor so začetkom julija z žilavo vztrajnostjo neomajljivo kljubovale napadom ruskih množic in potem s hitrim zmagovitim poletom vrgle sovražnika od Zlote Lipe do čez severni Seret, kjer se je ustavil, so [illegible] le včeraj veselo bojaželjno trdovr[illegible] branjene postojanke pri Nivri [illegible] Zbruču.

Me[illegible]jestrom in Prutom so si pribori[illegible]vezne čete v smeri proti Črnovica[illegible]raja Verenešanka in Sniatin.

Bojna črta generalnega polkovnika Jožefa.

Nemški lovci so s krepkim naskokom prebili ruske zadnje postojanke pri Vižnici. Sovražnik je moral zato izprazniti črto ob Čeremošu in se je umaknil proti vzhodu.

V gozdnih Karpatih ob zgornjem južnem Seretu, kakor tudi na obeh straneh Moldave in Sučave smo pridobivali tal z napadom proti vzhodu.

Vsled opisanega pritiska so popustili Rusi v odseku Mesticanesci svoje prednje postojanke.

Sovražnik je napadel dalje na gorovju Bereš. Podnevi je napadel petkrat na Mgr. Kasinului, a uspeha ni dosegel nobenega.

Bolj južno od tam je sovražnik z močnim sunkom potisnil nek naš polk v zahodno ležečo višinsko postojanko.

Pri vojni skupini maršala pl. Makkensena in na macedonski bojni črti se položaj ni izpremenil.

Prvi generalni kvartirni mojster:
pl. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 31. jun. Veliki glavni stan: Na vzhodu smo v bojih na obeh bregovih Dnjestra in Prut kakor tudi v bojih uspevali.

Rusko uradno poročilo.

28. julija. Zahodno bojišče. Na torišču od obali Vzhodnega morja do Pripjeta so streljali s puškami; nastopali so tudi poizveaovalci. V Galiciji se ni na sovražni bojni črti nič storllo. Sovražnik je napadel v Karpatih naše oddelke vzhodno od Kirlibabe in jih je potisnil nekoliko nazaj.

Rumunsko bojišče: Rumunske čete so v smeri proti Kezdy-Vasarhely preganjale sovražnika, ki se je umikal. Dne 27. julija so zasedle višinske postojanke jugovzhodno od vasi Bitolj, Casimul-Dragosavle-Beresci in višine zahodno od Dragosavelj. Rumuni so zaplenili sovražno baterijo in so ujeli več mož. Pri Kalakulu so napredovali naši oddelki proti reki Putna. Zasedle so vas Poduple.

Kavkaško bojišče: Tam so streljali.

Letalna služba. Sovražna letala so preletela kolodvor Molodečno. Vrgla so pet bomb na sanitetni tabor pri kolodvoru. Ubit je bil en major, ena usmiljenka, en vojaški duhovnik in en deček je bil ranjen. Jugovzhodno Baranovičov je naše letalo zažgalo nemški zrakoplov.

Kaj bo?

V vzhodni Galiciji in v Bukovini naši napredujejo. Sovražnik se sicer ljuto brani, a zadržati jih ne more. Naša nova bojna črta tvori na svojem južnem krilu sovražniku zelo nevarno kljuko, ki meri tako proti Bukovini, kakor tudi proti rumunskemu in ruskemu krilu. Rusko državno mejo so naši prekoračili pri Zbruču na 50 km široki bojni črti. Nevtralci poročajo, da se pripravljajo tam Rusi na novo bitko. Do Černovic so imeli naši včeraj zjutraj še dober dan hoda.

Oficijelni ruski krogi so se sprijaznili z mislijo, naj se izpraznita vzhodna Galicija in Bukovina. Skrbe sedaj le za to, da umaknejo pravočasno ruske čete iz sovražnega ozemlja. V vojnem ministrstvu so sklenili, da se bodo resno branili šele na ruskih tleh.

Kerenskij je zajamčil osebno veleposlanikom sporazuma, da bo Rusija nadaljevala vojsko in da bo iznova organizirala ruski odpor.

V Jašu in v Botafani beži ljudstvo čez rumunsko in čez rusko mejo.

Dan hoda do Črnovic.

Dunaj, 31. julija. (K. u.) Vojni tiskovni stan:

Pod Skalo je med Zbručom in Dnjestrom, izvzemši trikota, ki je širok 12 km, cela dežela naša. Naše čete imajo zdaj na zahodu do Črnovic še močan dan hoda.

Zavezniki obkoljujejo tudi z juga. Avstrijske čete, ki prodirajo iz gozdnih Karpatov, napredujejo polagoma iz težavnega ozemlja srednjih gora v ugodnejše ozemlje gora in gričev; operacije zato hitrejše napredujejo.

V Vižnici smo zaplenili šest lokomotiv in 80 s tehničnim blagom naloženih železničnih voz. Sovražnik se sicer v Bukovini zelo žilavo in trdovratno brani, se je le junaštvu naskakujočih zavezniških vojev posrečilo, da so iztrgale skoraj eno tretjino dežele gospostvu tujcev. Mali uspehi Rumunov v Bereckih gorah ne morejo ogrožati ugodnega napredovanja naših operacij v Bukovini; nevarni tudi niso postojankam armad, ki stoje v Rumuniji.

Berlin, 31. julija. Po katastrofalnem polomu vzhodnogališke bojne črte so Rusi zadnje dni vse storili, da bi držali višinske postojanke vzhodno od mejne reke Zbruč in da bi potegnili zapah od malega mesta Skala ob Zbruču proti jugozahodu do Kirlibabe. V glavnem se je zdaj zrušil ta odpor, ki je nekaj časa zadrževal prodiranje zaveznikov. Avstrijski in nemški zbori so prekoračili reko Prut v široki bojni črti in prodirajo proti vzhodu. V ovinku reke med Zbručom in Dnjestrom so vrgli Ruse Turki. Rusi, ki še tam stoje, hite kolikor morejo, čez eno ali drugo reko, da bi ne bili odrezani v kotu med Zbručom in Dnjestrom, ki se vedno bolj izožuje.

Med Dnjestrom in Prutom se poizkušajo Rusi še držati, da krijejo umikanje iz Črnovic. Dasi nastopajo brezobzirno s svojimi množicami, so morali le popustiti kraja Verešanka in Sniatin. Potisnili smo jih v črto Germanovka-Filipovce. Ruski odpor je pa tudi ogrožen severno od reke Prut, ker se je zrušila črta Lukavca-Čartorja. Široka dolina reke nudi Rusom idealho obrambno črto. Store vse, da bi držali to močno rečno črto, ker vzhodno od Čeremoških višin tečejo vse reke proti jugovzhodu; te doline so zelo ugodne pritisku za Rusi. Južno vzhodno krilo pri Črnovicah je za to vedno bolj ogroženo in to tembolj, ker naši tudi južno od tam v karpatskih dolinah neprestano napredujejo.

Krdela zaveznikov napredujejo v dolinah rek Seret, Sučava in Moldava.

7. in 8. ruska armada v velikanski nevarnosti. — Rusi prosijo pomoči. — Proti gardi. — Cesar Viljem pri Rigi. — Italijani slave Böhm-Ermollija. — Kerenskij preklical vse politične pravice vojakov. — Začasna vlada prevzela vrhovno poveljstvo armade. — Nezanesljivi rumunski vojaki.

„Temps“ poroča: Rusi so priredili za Zbručem novo bojno črto. Ker se 11. armada umaknila, sta tudi 7. in 8. ruska armada v veliki nevarnosti. Hindenburg je poslal na južno rusko bojno črto 11 divizij, ker pričakujejo bitke. — Kerenskij povišuje mlade častnike, ki so se posebno odlikovali. — Delavski in vojaški svet (poročilo lista „Daily News“) je nujno pozval vse zaveznike na pomoč. Padec Tarnopola in Kolomeje je povzročil v svetu velikansk vihar. — General Kornilov zahteva, naj vzamejo ruski gardi vse predpravice, ker je zagrešila polom na bojišču. — Cesar Viljem je obiskal čete na bojni črti pri Rigi. — „Giornale d'Italia“ slavi Böhm-Ermollija, ki je na najslabšem mestu južnega bojišča pravočasno udaril, ko general Kornilov, ki se je zanašal preveč na zahod, še ni s trdnimi postojankami zavaroval, kar si je bil s svojo ofenzivo pridobil. — Iz Stockholma: Kerenskij je preklical vse politične pravice, ki so jih povodom revolucije podelili vojakom. — Iz Stockholma: Začasna vlada je prevzela vrhovno poveljstvo armade. — Iz Jasa: Štiri rumunske polke so zaradi političnih demonstracij umaknili iz bojne črte.

Japonci zasedli Mandžurijo.

„Stockholm Tidningen“ poroča iz Haparande: Zanesljivo se poroča, da je zasedla Japonska celo Mandžurijo.

Bitka na Flanderskem.

Angleži so pričeli bitko s pehoto na Flanderskem najbrže zato, da razbremene Ruse. Na s krvjo napojeni zemlji se bije bitka pehote med Lysom in Yserom. Deset dni so Angleži z najhujšim topniškim ognjem uvedli napade pehote. Reka Lys tvori mejo med Belgijo in Francijo, v sredi približno 50 km dolge bojne črte leži Ypern. Med Lysom in Yserom se bijejo le Angleži; morebiti jim že pomaga tudi nekaj Američanov. Francozom je pa naročeno, naj napadajo v Champagni in, če mogoče, prebijejo nemško bojno črto.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. julija. Veliki glavni stan:

Bojna skupina kraljeviča Rupreta Bavarskega.

Topovski boj na Flanderskem je zopet do skrajnosti besnel; nadaljeval se je ponoči z nezmanjšano silo; danes zjutraj se je izpremenil v najmočnejši bobneči ogenj. Na široki bojni črti od Ysera do Lysa je nato sovražnik močno napadal.

Bitka pehote se je torej na Flanderskem pričela.

Bojna črta nemškega cesarjeviča.

Francozi so napadli na Chemin des Dames jugovzhodno Filouna na 3 km široki bojni črti. Sunek se je zrušil skoraj povsod že v naši obrambi. Dve omejeni vpadališči sovražnik še drži.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO.

Berlin, 31. zvečer. Nemški glavni stan: Prvi naval, ki ga je izvedla angleška armada danes na Flanderskem na 25 km široki bojni črti na obeh straneh Yperna, smo odbili. Po ljutih velikih borbah z menjajočo se srečo se je moral sovražnik, ki je napadel s premočnimi globoko strnjenimi močmi, zadovoljiti z udrtinskimi postojankami našega obrambnega odseka.

Na Chemin des Dames smo osvojili s krepkim napadom važne višinske postojanke pri Cerny, ujeli smo nad 1400 Francozov.

Na Flanderskem bojišču se pričela bitka pehote.

Berlin, 31. julija. Wolff poroča: Na flanderskem bojišču se je pričela dne 31. julija zjutraj pehotna bitka. Angleško topništvo je celo noč od 30. do 31. julija z največjo besnostjo streljalo, ob 5. zjutraj se je pričel med Steenstraate in Lys najmočnejši bobneči ogenj. Ob 6. uri 30 minut je izpadla angleška pehota na celi bojni črti z močnimi močmi. Bitka se z največjo silo bije.

Na bojni črti ob Aisne je imela vsled novih napadov 30. julija decimirana francoska pehota zopet brezuspešne, težke žrtve. Francozi so se zarili v presenetljivo trditev, da je pobočje Chanim des Dames postalo drugi Verdun. Nemški protinapadi so le nameravali zopet pridobiti posamezne važne točke v ozemlju, ki smo jih v prvih dneh napada izgubili. Kako zelo se je to posrečilo, dokazuje najboljše oficielna francoska izjava, ki pravi, da je bila spomladanska bitka ob Aisne drugi Verdun. Tudi podatki o nemških izgubah ne morejo učinkovati, ker je stalo nasproti 71 nemškim divizijam, kakor so trdile francoske brzojavke, ob Aisne in v Champagni 120 francoskih divizij, ki so bile v strašnih krvavih napadih Francozov v aprilu in maju večinoma popolnoma razstreljene.

Nemški letalci napadli Pariz.

„Agence Havas“: Dne 8. julija ob 12. uri 30 minut ponoči je bil v Parizu zopet alarm z ozirom na letalsko nevarnost.

Na morju.

Angleška bojna ladja »Ariadne« pogreznjena.

London, 31. julija. (K. u.) Reuter: Admiraliteta javlja: Torpedirali smo in potopili angleško bojno ladjo „Ariadne“. Rešili smo vse častnike in moštvo izvzemši 38 mož, ki jih je ubila razstrelba.

× × ×

Zavarovana križarka „Ariadne“ je bila dolga 133 m, široka 21 m in globoka 8·4 m. Posadka je štela 677 mož.

Vojska z Italijo.

Italijansko uradno poročilo.

30. julija. Včeraj so se na različnih točkah tridentinske bojne črte živahno bojevali. V gornji dolini Furva so se boji končali za nas ugodno, pravtako na nižini Loppis (vzhodno od Gardskega jezera). V dolini Pellegrino in na Monte Piano v dolini Furva smo ugrabili ujetnike. Na julijski bojni črti zelo živahno delovanje letalcev. Vzhodno od Tolmina je padlo na tla sovražno letalo, katero so poškodovali naši letalci.

31. julija. Na celi bojni črti so le zmerno streljali s topovi. V dolini Travignolo je trčila naša poizvedovalna četa na trikrat močnejši sovražni oddelek in ga je pregnala; ubila je nekaj mož, med njimi poveljujočega častnika. Zjutraj smo sestrelili v zračnem boju sovračno letalo, ki je padlo goreče pri Podgori.

Albanija. Ponoči na 30. julija so prekoračili naši poizvedovalci Vojušo vzhodno Dorze, odbili so sovražne poizvedovalne čete, jim zadali izgube in zaplenili orožje in vojno blago.

Bombe.

Rim, 31. julija. „Agenzia Stefani“ poroča: Dne 27. t. m. zvečer je nekaj sovražnih pomorskih letal napadlo Gradež in vrglo 10 bomb. Da se maščujejo, so italijanska pomorska letala 28. t. m. zgodaj zjutraj metala granate na proseško okolico in se nato nepoškodovana vrnila. Sovražnik je 28. julija zjutraj napadel Termoli in vrgel 4 bombe, ki so povzročile neznatno škodo na stanovanjih in ranile 4 osebe. Na povratku je en aparat v bližini tremitskih otokov spustil v morje bombo. Naša letala so se takoj dvignila k dolgemu in trdovratnemu zasledovanju, ki se je pa vsled megle in oblakov moralo opustiti, na kar so se vsa letala zopet vrnila. Dne 28. t. m. so sovražna letala obnovila napad na Gradež v smeri proti Červinjanu vrgla brez uspeha nekaj bomb in se nato vrnila v Trst.

Razna poročila.

Vojska se bo tudi pozimi nadaljevala.

Genf, 31. julija. Pariški vojni svet je baje sklenil, da se bo nadaljevala vojska tudi pozimi 1917-18, ker vsled dogodkov v Galiciji ni misliti, da se bo vojska že leta 1917 zmagovito končala.

Ententa zapusti Macedonijo?

Ženeva, 31. julija. Pariški listi poročajo, da bodo solunsko podjetje sedaj vendarle opustili. V Londonu se že razgovarjajo o podrobnostih izpraznitve Macedonije.

Lloyd George o vojnem položaju.

London, 31. julija. (K. u.) Lloyd George je izjavil: Pravkar sem se vrnil iz Pariza. Veseli me, da morem reči, da je razpoloženje na Francoskem sedaj boljše kot kdaj poprej. To je zelo značilno na koncu tretjega vojnega leta, ki za Francosko veliko več pomeni, kot za nas, ker so Francozi strašno trpeli in je sovražnik še vedno v njihovi deželi. Če Francija in mi sami sedaj držimo skupaj, bomo mogli premagati naše ruske skrbi. Prejeli smo potrdilo, da se bo Rusija zopet opomogla in da bo strašnejša kot kdaj.

Angleži v skrbeh.

London, 31. julija. „Manchester Guardian“ je vznemirjen vsled zmag nad Rusijo in piše o vojaškem položaju: Izgubili smo vse nade, da bi vojsko na zahodu letos končali. List poziva vojno vodstvo, naj štedi z ljudmi, kajti odločitve ne bo prinesla kri in železo, marveč modro vodstvo znanstvenih prizadevanj.

Nova letala.

London, 31. julija. (K. u.) Reuter poroča: Sestavili so novo vrsto letal, ki lahko preneso vojsko v notranjost Nemčije. Letalo lahko nosi težo več ton in posadko 25 do 30 mož.

Dnevne novice.

Ožji svet S. L. S. Prihodnja seja ožjega sveta S. L. S. so odloži in se naznani pismeni potom.

»Štajercijanci« proti zahtevam slovenskega ljudstva. V nedeljo predpoldne se je vršilo v Ptuju na vrtu nemškega doma zborovanje štajerskih Nemcev in nemčurjev. Predsedoval je posestnik Penn. Poročal je urednik „Štajerca“ Linhart. Kakor posnemamo iz poročila korespondenčnega urada, se je udeležilo tega zborovanja nad tisoč ljudi. Linhart je poudarjal zvezno zvestobo Nemčije in Avstrije in mirovno stališče Avstrije in Nemčije. Dotaknil se je stranpotov jugoslovanske politike. Zborovalci so se zgražali nad raztrganjem Štajerske in praškim potovanjem slovenskih poslancev. Protestirali so proti državnozborski jugoslovanski deklaraciji. Na cesarja je bila odposlana sledeča udanostna brzojavka: „Vaše Veličanstvo naj nas dovede na podlagi našega močnega zmagonosnega orožja do pravega miru, ki nam zagotavlja nerazdružno Avstrijo in njene temelje, nerazdelne kronovine. Stotisoč članov na Spodnjem Štajerskem in Spodnjem Koroškem broječa Štajercijanska patijot. stranka protestira proti novi jugoslovanski državnopravni tvorbi. Naša udanostna izjava naj bo dokaz ljubezni do Vašega Veličanstva, ljubezni do te lepe Avstrije, ljubezni do naše lepe štajerske domače zemlje, katera ne sme biti nikdar priklopljena brez izgube zvestega srca jugoslovan ki državni obliki.“ Na to brzojavko je došel sledeč Najvišji odgovor: „Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo se zahvaljuje najsrčnejše za lojalno in patrijotično izjavo na zborovanju, ki je bilo obiskano od članov vseh občin ptujskega okraja. Njegovo Veličanstvo cesar je blagovolil vzeti vroče priznanje do pravega avstrijskega duha, ki je utelešen v slavnih činih deželnih sinov in v vztrajnosti doma ostalih, kakor tudi v prepričanem nastopu za harmonično sodelovanje vseh avstrijskih narodov za blagor skupne domovine z zadovoljstvom na znanje. Po Najvišjem naročilu vitez Polzer.“ — Kakor poroča „Grazer Tagblatt“, so sprejeli zborovalci med drugim tudi soglasno nezaupnico proti dr. Korošcu, dr. Vrstovšku, dr. Benkoviču, Brenčiču, Pišku in Roškarju, ki delajo v tel. težkih časih za uresničenie jugoslovanskih ciljev.

— Tako poročilo! Nas to ne moti. Vse te umetne hujskarije bodo samo udarec v vodo in pričajo jasno, kako prava je politika poslancev Jugoslovanskega kluba. Slovenski narod je zvest cesarju, to je pokazal z orožjem in si ne bo dal preprečiti od par nemčurjev skupnosti vseh Jugoslovanov na podlagi državnopravne deklaracije v okvirju monarhije pod habsburškim žezlom.

Graški »Arbeiterwille« o zborovanju Štajercijancev. — »Arbeiterwille« piše: »Nerodnemu šarenju ljudi okoli župana Orniga in Linharta pač ne bo nihče nasedel, saj je znano, da od nemških nacionalcev ustanovljena in z njihovim denarjem vzdrževana štajercijanska stranka ničesar ne pomeni in od »stotisoč članov« se morajo pač zadnje tri ničle prečrtati. Vse skupaj je nesramen poskus slepiti javnost in cesarja o razpoloženju Slovencev in bedasta agitacija proti narodni avtonomiji, katero nemški nacionalci za Češko zahtevajo, za Štajersko pa odklanjajo, čeprav je le povsod ali pa nikjer mogoča.«

+ **Viteški križ Leopoldovega reda** z vojno dekoracijo in z meči je dobil general. major Gustav Globočnik.

— **Priznanje vrlemu županu.** Župan v Radečah pri Zidanem mostu g. Jakob Rižnar si je pridobil s svojim domoljubnim delovanjem dve priznanji: pohvalno diplomo c. kr. finančnega ministrstva za delo v prospeh vojnih posojil z dne 16. maja 1917 in priznalno diplomo za vojno botrinstvo z dne 25. junija 1917. Vrlemu županu iskreno čestitamo!

+ **Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta** dne 24. julija 1917. Menjava učnih mest se dovoli učiteljicama Frančiški Lavrič v Dolenji vasi in Stanislavi Zupanc v Loškem potoku. Vpokojena učiteljica Wohinz Ivana se reaktivira in nastavi v Sp. Logatcu. Ministrstvu se predloži resolucija, da se učitelji, ki niso sposobni za službo v fronti, po možnosti oproste vojaške službe. Inšpekcijska poročila o knezoškofijski zasebni gimnaziji v Št. Vidu, državni gimnaziji v Rudolfovem in v Kranju se odobre. Letno poročilo o ljudskih šolah na Kranjskem za l. 1915—16 se odobri.

— **40letnico mašništva** je obhajal v petek, dne 27. julija, veleč. gosp. duhovni svetnik Anton Šmidovnik, župnik v Prečni. Bog ohrani za cerkev, šolo in ljudstvo prezaslužnega gospoda še mnogo let krepkega in zdravega!

— **Za 40letno službovanje.** Gospod c. kr. dež. predsednik je podelil ravnatelju novomeške gimnazije g. vladnemu svetniku Francu Brežnik za 40letno zvesto službovanje od Njeg. Veličanstva z odlokom 18. avgusta 1898 ustanovljeno častno medaljo.

Junaške smrti je umrl na soški bojni črti naš dragi tovariš Ivan Mladin, posestnik iz Št. Jurija ob juž. žel. Bil je vrl Slovenec, zvest tovariš in veren sin domovine, za katero je dal svoje življenje. Naj mu bo zemljica lahka! Njegovi družini pa izrekamo vsi njegovi prijatelji iskreno sožalje! Ivan Urbas, četovodja Jožef Zemljič, Daniel Pelicon, Emil Vičič, Ludovtk Lampe, Ivan Skrinjar, Jožef Logar, Anton Totz, Ludovik Fortunat, Fran Drinovec.

Burni doživljaji štajerskega Slovenca. 25 letni Anton Zidar, doma iz Podrež pri Št. Vidu blizu Grobelnega, služi sedaj pri domobranskem polku v Mariboru. Odšel je z doma l. 1908 ter služil kot rudar, strežaj, vratar, mehanik itd. na Nemškem, v Italiji, Ameriki, Indiji, dokler ga ni v Novi Zelandiji zalotila l. 1914 vojna. Ker so ga tam hoteli Angleži internirati, je pobegnil, a med potjo so ga vjeli in postal je angleški vojak. Kot tak se je udeležil bojev za Dardanele, kjer je bil ranjen. Prepeljali so ga v Egipt in potem v Novo Zelandijo, od koder je pobegnil z neko nevtralno ladjo v Ameriko. Po dolgem času in mučnem potovanju se mu je slednjič vendarle posrečilo. da je prišel na Holandsko, od tam v Nemčijo in potem domov v Celje, kjer je vstopil v avstrijsko vojsko. Mladenič je kljub temu, da je prepotoval že skoro pol sveta, ostal vedno zvest Slovenec, zaveden katoličan in dober Avstrijec.

Mariborske železniške delavnice militarizirane. „Marburger Zeitung“ pnroča: Gibanje v mariborskih delavnicah južne železnice in v kurilnici, katerega se je udeleževalo približno 1700 delavcev, se je v ponedeljek zjutraj končalo z militariziranjem delavnic in kurilnice. V soboto popoldne je dospelo določno povelje graškega vojaškega poveljstva, nakar so sklicali počivajoče delavce in jim naznanili militarizacijo obratov. Nato so se razveljavile vse oprostitve vojaškoobveznih delavcev; vojaški obvezanci vrše sedaj svoje delo na svojih dosedanjih mestih kot vojaki, ravnotako črnovojniški obvezanci. Vse dosedanje mezde (vključno prej dovoljenih izboljšav) se bodo izplačevale slej ko prej in oba obrata se postavita pod poveljstvo novega vojaškega poveljnika.

Učiteljska službena pragmatika. „Wiener Zeitung“ objavlja zakon glede na službeno razmerje učiteljstva na državnih srednjih in nižjih učnih zavodih.

— **Župani vpoklicani?** Okrajna glavarstva na Štajerskem so dobila nedavno od domobranskega ministrstva navodilo, da se bodo župani letnikov 1868 do 1890, kateri so sposobni za vojno službo, a so bili dosedaj oproščeni, v kratkem vpoklicali.

— **Velika nesreča na poreški železnici.** Na lokalni železnici Trst-Poreč je zdrknil vlak z dvema strojema v kraško jamo. Stroja sta začela goreti. Oba kurjača sta bila ubita, oba strojevodja in več potnikov težko ranjenih.

Umrli vojaki. Umrla sta v Gradcu za jetiko inf. 47. pp. Karel Pregl in inf. 87. pp. Anton Versel.

Primorske novice.

Pomanjkanje v Primorju. Soc. dem. zastopnik v primorskem deželnem gospodarskem svetu Puecher je vložil predlog, v katerem naglaša, da je prikipela sila pomanjkanja med primorskim prebivalstvom do vrhunca in da tako nikakor ne more iti več dalje. Da se odpomore skrajni bedi, naj se takoj prepove vsako izvažanje kakoršnih koli deželnih proizvodov in morskih živali; vse naj ostane domačemu prebivalstvu bodisi neposredno v hrano ali pa v svrho zamenjave za živila iz drugih dežel. Vlada naj v bodoče in takoj preskrbi primorske dežele s zadostnimi živili, posebno tistimi, ki jih ima v lastni upravi, ter s kurivom. Končno naj se preskrbi za večjo produkcijo v deželi na ta način, da se pošljejo potrebne delavne moči t. j. evakuiranci, interniranci in konfiniranci nazaj na svoje domove. Predlog je bil soglasno sprejet.

Č. g. grgarski kurat Jožef Godnič se je preselil iz Čepovana v Cirknico pri Rakeku na Notranjskem.

Gospod tržaški namestnik, ekselenca Fries-Skene je dne 13. t. m. na sestanku odlikovanih duhovnikov in županov iz Primorske na ponovne prošnje ponovno zatrdil, da bodo v kratkem času dobili begunsko podporo vsi begunci, tudi tisti, ki prebivajo na Kranjskem in Primorskem in sicer po 1·50 K dnevno za vsako osebo. Dal Bog, da bi se obljuba ljudomilega gospoda kmalu izpolnila, ker sila je prikipela do vrhunca.

Rihard Nardin iz Gorice naznanja, da se nahaja v ASCOLI PICENO (MARCHE) Italia, kjer se nahaja tudi več drugih domačinov.

Umrl je v Celovcu korporal Alojzij Primožič, star 33 let, doma iz Gorice.

Iz ruskega ujetništva smo prejeli: Pozdrav ženi in sinu in vsem bratom in sestram ter prijateljem! Naznanjam, da sem zdrav in na delu. Andrej Tomšič, čevljar, Jekaterinoslavska gubernija, Jekaterinoslav, Ospital štev. 456, Rusija. — Podpisani prosimo domače kakega poročila, ker niti eden od nas ne dobi z doma nikakega pisanja. Iskrene pozdrave pošiljajo: Kobal Ciril iz Vipave, Podolnik Ludvik iz Ljubljane, Franc Rustja iz Škrilj pri Ajd., Poniž Rihard iz Ajdovščine, Lesica Iv. iz Gorice-Brda, Mali Jernej iz Tržiča na Gor., Lihteneger Ivan z Vranskega na Štaj., Terbižan Josip in Terbižan A. iz Planine pri Vipavi. Naslov vseh je: Šlislburg, Petrograjska gubernija, Rusija.

Notranja politika.

Nemška narodna zveza in novi kabinet.

Dunaj, 31. julija. Predsedništvo nemške narodne zveze je imelo zadnje dni celo vrsto posvetovanj. Konstatiralo se je popolno soglasje vseh skupin zveze. Nemško-nacionalna zveza stoji na stališču, da se ne sme nobena stranka odtegniti svoji patrijotični dolžnosti sodelovanja pri vladi. Istotako so dolžne stranke prevzeti gotovo odgovornost. Nemški nacijonalci želijo, da bi vse parlamentarne stranke sodelovale pri sestavi novega kabineta. Seveda se ne sme opustiti radi opozicijonalnega stališča posameznih strank misel sporazumljenja. To je sporočilo predsedstvo zveze ministrskemu predsedniku s povdarkom, da lahko računa na sodelovanje zveze. Zato je upati, da dobimo koalicijski kabinet že v najkrajšem času.

Ljubljanske novice.

+ **Skupna seja nemških narodnih svetov v Ljubljani.** Nemški listi poročajo: V nedelj vse je vršila v Kazini v Ljubljani skupna seja nemških narodnih svetov s Kranjskega, Koroškega, Primorskega in Sp. Štajerskega, katere se je udeležil tudi državni posl. Marckhl, pod predsestvom načelnika predsedujočega spodnještajerskega narodnega sveta, gosp. dr. Ambroschitscha (Celje). Pretresala so se pereča politična vprašanja, posebno zahteve jugoslovanskih politikov in nova vodila Nemške Narodne Zveze, ki so našla ostro presojo. Govorili so zastopniki vseh pokrajin od Maribora do Trsta. Za razjasnitev zadeve se je sklicala nova skupna seja v Maribor.

lj **Vstopnice za gostovanje umetnikov kralj. hrvatskega gledališča v Zagrebu** se prodajajo danes do pol 9. zvečer in jutri od 3. popoldne do pol 9. zvečer pri blagajni v deželnem gledališču. Pričetek prve predstave jutri v četrtek točno ob pol 9. zvečer.

lj **Umrl** je znani brivski mojster g. Mijo Nežič.

lj **Anonimne ovadbe.** Aprovizačnemu odseku prihajajo glede raznih aprovizačnih zadev različne anonimne ovadbe. Prizadeti se tem potom opozarjajo, da se na anonimne ovadbe v nobenem slučaju ne bo oziralo. Kdor ve za kako nekorektnost, naj pride k uradu osebno in naj jo naznani ali pa naj se podpiše s polnim naslovom.

Prodaja zdroba za otroke do četrtega leta. Zdrob za otroke do četrtega leta se bode oddajal v vojni prodajalni Gosposka ulica. Veljavne so le izkaznice za zdrob, katere imajo stranke že v rokah. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami št. 1 do 400 dne 3. avgusta, št. 401 do 800 dne 4. avg. št. 801 do 1200 dne 6. avg. št. 1201 do 1600 dne 7. avg. št. 1601 do 2000 dne 8. avg. št. 2001 do 2400 dne 9. avg. št. 2401 do 2800 dne 10. avg. št. 2801 do 3220 dne 11. avg.

lj **Novi priglasi za razdelitev živil po znižani ceni** se cel mesec avgust ne morejo sprejemati več in je tudi vsaka izjema izključena. Do danes je sprejetih v akcijo ubožne prehrane že več kot 20.000 oseb in je nedvomno, da so se najpotrebnejši vsi oglasili in tudi dobili zahtevane izkaznice. Stranke, ki že imajo doma vprašalne pole za vojno prehrano, in oni, ki se še mislijo priglasiti k ubožni prehrani, naj počakajo do onega časa, ko se jih bo zopet v časopisju pozvalo, da aprovizačni urad prevzema nove priglase. Do tedaj pa naj ne hodijo stranke po nepotrebnem v aprovizačni urad izpraševat in zahtevat novih kart za živila po znižani ceni.

lj **Razdelitev mesa na rdeče izkaznice.** V četrtek, dne 2. avgusta bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala na rdeče izkaznice goveje meso po naslednjem redu: od pol 2. do 2. štev. 1 do 200, od 2. do pol 3. štev. 201 do 400, od pol 3. do 3. štev. 401 do 600, od 3. do pol 4. štev. 601 do 800, od pol 4. do 4. štev. 801 do konca. Družine do treh oseb dobe pol kilograma, s 4 in 5 osebami tri četrt kilograma, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 in 1 četrt kilograma mesa. Prinesti je s seboj nakaznico za meso in pripraviti drobiž.

lj **Razdelitev mesa na uradniške izkaznice.** V četrtek, dne 2. avgusta bo mestna aprovizacija iz svojega skladišča v cerkvi sv. Jožefa razdeljevala vsem uradniškim skupinam meso po naslednjem redu: od pol 5. do 5. I. skupina, od 5. do pol 6. II. skupina. od pol 6. do 6. III. skupina, od 6. do pol 7. IV. skupina. Družine do treh oseb dobe pol kilograma, s 4 in 5 osebami tri četrt kilograma, s 6 in 7 osebami 1 kg, z več kot 7 osebami 1 in 1 četrt kilograma mesa. Prinesti je s seboj tudi nakaznice za meso.

lj **Izgubilo** se je zobovje od Martinove ceste po Prisojni ulici, trg Tabor, po Komenskega ulici mimo hotela „Štrukelj“ do „Uniona“. Odda naj se proti nagradi v Jenkovi ulici 13, I.

Izgubila se je od Sv. Petra cesta do Narodnega doma po Bleiweisovi cesti pred Šiško do gostilne Štepic zlata zapestnica. Prosi se jo proti visoki nagradi oddati na policijo.

Gospodarske beležke.

Slovenski denarni zavodi in draginja. „Društvo jugoslovanskih uradnikov denarnih zavodov, krajevna skupina Ljubljana“ je razposlalo v smislu sklepa svojega odbora z dne 16. m. m. na vse slovenske denarne zavode na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem vlogo, v kateri opozarja uprave na beden položaj, v katerega je spravila draginja uradništvo denarnih zavodov, in zahteva, da priznajo tudi uprave slovenskih denarnih zavodov svojemu uradništvu od 1. julija t. l. dalje draginjsko podporo najmanj v onem znesku, v katerem je priznala draginjsko podporo svojemu uradništvu država; drugič pa, da se da uradništvu za nabavo zimskih potrebščin, kakor kuriva, obleke in živeža draginji odgovarjajoči enkratni nabavni prispevek. Dočim so uprave nemških denarnih zavodov svoje uradništvo podpirale vsa leta vojne na različne načine: za skrajšane in neizrabljene dopuste, so dajale odškodnino v denarju ali naturalijah, priznavale za intenzivnejše delo, ki je nastalo vsled zmanjšanja števila uradnikov doplačila in izredne remuneracije, poleg tega pa najdemo pri vseh nemških zavodih izdatno draginjsko doklado, katera dosega po nekod že v letu 1916 za oženjence znesek 215 K do 230 K in za vsakega otroka po 20 do 30 kron mesečno, ni našlo uradništvo slovenskih denarnih zavodov dozdaj pri svojih upravah onega razumevanja draginje, ki bi bilo času primerno potrebno. Pač pa so tu in tam dovolile draginjske podpore, toda v takem znesku, da je bilo naprej očividno, da si uradnik s tem zneskom ne bo mogel pomagati; kaj tudi zaleže 10-, 15-, 20- ali 30odstotni povišek že temeljno nizke plače? Poleg tega se je ta doklada odmerjala navadno za pol ali celo leto nazaj tako, da je draginja ta znesek že davno bila prehitela. Posledica takega podpiranja je bila, da je uradništvo slovenskih denarnih zavodov danes popolnoma obubožano, golo, sestradano in bolano. Slovenski denarni zavodi so si brez izjeme za časa vojne tako opomogli in so financielno v takem položaju, da jim pač ni treba puščati svojega uradništva v bedi.

Sukanec za čipkarice je nabavil Zavod za pospeševanje obrti na lasten račun in ga bo oddajal po prvotnih tovarniških cenah, to je K 4·50 za eno štreno št. 25 in K 4·60 za eno štreno št. 30, naravnost v roko čipkaricam, ali njih organizacijam. Sukanec je platnen in ga ima zavod samo v navedenih dveh številkah in ga bo v celoti naenkrat razdelil. Čipkarice se pozivljejo, da kolikor mogoče skupno za vsak čipkarski okraj priglasijo svojo potrebščino najkasneje do 14. avgusta t. l. ter navedejo na kateri naslov naj se jim sukanec dopošlje. Pošiljal se bo samo po povzetju. V slučaju, da bi bilo več priglasov, kakor je na razpolago sukanca, se bo sukanec porazdelil po lastni razsodnosti.

Razpis natečaja za osnutke vzornih hišnih oprav enostavnega sloga. Zavod za pospeševanje obrti je odločil znesek 500 K in sicer v treh nagradah po 250 K, 150 K in 100 K za osnutke cenega pohištva, ki naj se odlikuje po solidnosti in enostavnosti konstrukcije, primernosti rabe in ki naj upošteva zlasti dejstvo, da se gre pred vsem za nabavo pohištva v južnih od vojske prizadetih krajih. K natečaju so pripuščeni popolnoma dovršeni konstrukcijski načrti, če mogoče s pravilno perspektivno sliko, izgotovljene predloge, pa tudi izdelki in natura. Natančnejše informacije in pojasnila daje pisarna „Zavoda za pospeševanje obrti, Ljubljana, Dunajska cesta št. 22.“ Rok za vlaganje se določi na 14. oktober t. l. Želeti bi bilo, da se udeleže tega natečaja zlasti boljši obrtniki, ki so zmožni za samostojno delo skupno z arhitekti in umetniki, ki poznajo slog našega domačega pohištva. Od natečaja niso izključeni tudi že izvedeni izdelki, če odgovarjajo smislu natečaja.

Dobava 50 železnih postelj (kavalet) razpisuje „Društvo za varstvo vajencev.“ Rabijo se za vajeniški dom in se more staviti ponudba na celo ali tudi manjšo množino. V ponudbi naj se natačno opiše konštrukcija, navesti se morajo dimenzije postelje, kakor tudi rabljenega železja. Če mogoče naj se pridene slika, na vsak način pa risba. Postelje morajo biti dogotovljene v petih tednih, ponudbe naj se naslove na: „Zavod za pospeševanje obrti na Kranjskem v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22, najkasneje do 12. avgusta t. l.

Cene za jagode. C. kr. urad za prehranjevanje ljudi je razveljavil z pred kratkim razglašenim ukazom določilo, da se mora odbiti 20 odstotkov določenih maksimalnih cen pri prodaji svežih jagod ponovčevalnim obratom, ker se je izkazalo, da ta dobočba otežuje nabavo potrebne izdelovalne robe.

Kako se živi na Ogrskem. „Magyar Orszag“ poroča, da zahteva prebivalstvo okoli Blatnega jezera od letoviščarjev po 3 krone za liter mleka. — Tvrdka Bliss & Braun v Budimpešti je tožena, ker je skrila kave in sladkorja za 200.000 kron. Blago je bilo namenjeno za manjše trgovce.

Letina v Šleziji. Rž, jari ječmen in pa pšenice so poželi in pospravili. Komisija je vse troje označila za podsrednje, ali po domači poredano so klasi slabi, črno drobno, slama nizka in slaba. Iz hektarja bo komaj 6 q, dasi se mora 12 q oddati. Oves je bil po nekaterih poljih tako slab, da so ga podorali in posejali njivo z deteljo, da bi bilo vsaj kaj zelene krme za živino, zakaj sena je bila jako malo, a otave ne bo, kakor trdijo gospodarji, do malega nič. Krompir droban kakor oreh, sočivje slabo, kar ni nič dežja.

Bolečine in tiščanje v želodcu, pomanjkanje teka, bel jezik in slaba prebava se odpravijo zanesljivo, milo in naglo z rabo naravne »Franz Josef«-grenčice.

Stanovanje

(brez hrane) išče mirna gospodična, ki je čez dan v službi. Ponudbe na: **„Slovenec“ Stalnost-1866.**

Zobozdravniški atelije

Dr. E. Bretl,

Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 1 ostane za tekoči mesec zaprt.

Lesni delavci

se iščejo za takojšnje delo in nastop:

2 uri od železnice v bližini Feldkirchna na Koroškem. Delo je v lepem graščinskem gozdu za pripravljanje 4 metre dolgih hlodov (krljev) in lesa za papirnice nad 2000 metrov. Delo traja do snega in tudi prihodnje leto. Dobra dnevna plača. Za prehrano, ki jo preskrbi občina, dobe delavci še priboljšek od gospodarja. Želi se 4-6 delavcev z naddelavcem, ki razume tudi nemški. Istotako se išče izurjen **žagar** na prav dobro dvojnato žago na turbino v Feldkirchnu. Nastop takoj. Delo skozi celo leto. Vprašanja na upravo „Slovenca“ pod št. 1706 (če-le možno v nemščini).

Hiša

dvonadstropna, z lepim vrtom, pripravna za vsako obrt, **v Postojni na Vilharjevem trgu,** se pod ugodnimi pogoji **proda.** Pojasnila daje GIZELA VODOPIVEC, POSTOJNA. (1871)

Vabilo

na

XVI. redni letni občni zbor

Okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil

v sredo, dne 8. avgusta 1917

ob pol 5. uri popoldne v hranilnični pisarni.

DNEVNI RED:

1. Potrjenje letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Privoljenje remuneracije načelstvu in nadzorstvu.
4. Slučajnosti po § 36 pravil.

Opomnja: Ako bi ne bil ob določeni uri ta občni zbor sklepčen, se bo vršil pol ure pozneje drug občni zbor v zmislu § 35, prvi odstavek pravil.

Škofja Loka, dne 30. julija 1917.

1878 **Načelstvo.**

Išče se v sredini mesta mali

LOKAL

lahko skupno z malim **stanovanjem.** Ponudbe se prosi na upravo tega lista pod **»Lokal 1872«.**

40 kron nagrade

dotičnemu, ki mi preskrbi **stanovanje** dveh do treh sob in s pritiklinami za takoj ali pozneje. Ponudbe na upravo tega lista **»Stanovanje 1870«.**

500 K

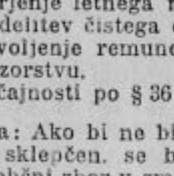

Vam plačam, ako Vaših **kurjih očes, bradavic** in **trde kože,** tekom 3 dni s korenino in brez bolečin ne odpravi **Ria-Balsam.** Cena lončku z jamstvenim pismom **K 1·75,** 3 lončki K 4·50, 6 lončkov **K 7·50.** Stotine zahvalnic in priznalnic. **Kemeny, Kaschau (Kassa) I.,** poštni predal 12/306 Ogrsko. 1042

MILO

dobivate

v špecijalni trgovini za milo

Milan Hočevar

Ljubljana, sv. Petra cesta 30

Istotam tudi sveče, krema za čevlje, toaletna mila, pralni praški itd. na debelo in na drobno. 358

Zamaške

1697

nove in stare **kupi** vsako množino tvrdka **JELAČIN & Ko.** Ljubljana ljubljanska industrija probkovih zamaškov.

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Flesch-a izvir. „rujavo mazilo“. Mali lonček K 1·60, veliki K 3·— porcija za rodbino K 9·—. Zaloga za Ljubljano in okolico: **Lekarna pri zlatem jelenu, Ljubljana, Marijin trg.** 1520

Prodajalka

vešča slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, išče **službe** na deželi; gre pa tudi v mesto. Nastop takoj!

Naslov pove uprava lista pod šifro **Pomlad 1761.**

Kupi se takoj mlad

pes

špicelj ali **foksterier.**

Ponudbe sprejema uprava „Slovenca“ pod št. **1881.**

Nova dvonadstropna

hiša-vila

z vrtom v **Sp. Šiški (Ljubljana)** se proda. — Več se izve na **štev. 62 v Domžalah** Gorenjsko.

Kneza Auersperga

termalno kopališče

Toplice na Kranjskem

Železniška postaja Straža—Toplice.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra.

Bogati radioakt. vrelci 37° naravne toplote. Odlično učinkujejo pri **rhevmi, trganju, nevralgijah (ischias), eksudatih** itd. **Kabine, separatne kabine, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža.**

Lepa lega. Gozdov bogata okolica. Sobe za tujce. Restavracija.

Prospekte in pojasnila daje brezplačno

1085 **kopališko ravnateljstvo.**

Za slovensko - nemško korespondenco

se išče

kontorist

ali

kotoristinja

za neko tovarniško pisarno v **Stubici, Hrvatsko.** Ponudbe v obeh jezikih s sliko, prepisi spričeval in zahtevo plače na **E. V. Feller, Zagreb,** Jurjevska ul. 31. A

Za skladiščenico

in nadzornico delavk

v opremnem oddelku pharmacevtiškega podjetja v **Stubici na Hrvatskem** se sprejme zanesljiva, pridna dama z različno pisavo, katera je bila že v enaki službi. Ponudbe s sliko in prepisi spričeval ter zahtevo plače na **E. V. FELLER, Zagreb, Jurjevska ulica 31. A.** 1783

Pridno dekle

z dežele 17 let staro, **želi stopiti** kot **pomagalka v kako župnišče,** da se priuči najpotrebnejšemu kuhanju; plače ne zahteva. Nastopi lahko takoj. Pojasnila in ponudbe na upravo lista **pod št. 1867.**

Kupim ali vzamem v najem

kolodvorski hotel.

Pojasnila se prosi na upravo tega lista pod **»Hotel«** 1818

Marija Bajda,

Štepanja vas 76, pri Ljubljani, prodaja do preklica **samo ob sobotah** po zmernih cenah raznovrstno **blago za obleko** in razne **drobnarije.** 1723

Vinski kamen,

suhe gobe, kumno, med, vosek, sveže in suho sadje, smrekove storže, sploh vse deželne in gozdne pridelke, kakor tudi vinske sode in vse vrste praznih vreč kupi vsako množino po najvišjih cenah **veletrgovina Anton Kolenc, Celje.** 1854 (1)

Cerkovnik, mlad,

neoženjen z najboljšimi priporočili, išče **službe.** Ponudbe na „Slovenca“ pod **1885.**

Proda se

hiša z gostilno

in vrtom v bližini Ljubljane.

Naslov se izve pri upravi „Slovenca“ pod štev. **1887.**

V radovljiškem okraju

kupim **hišo** 1833 (3)

z malim posestvom ali samo z vrtom. — Ponudbe na upravo »Slov.“ pod **Penzionist 1833.**

Proda se dobro ohranjena (3)

trgovinska oprava

za steklo in špecerijo.

Kje — pove upravništvo pod **Oprava 1652.**

Zahtevajte album

„Razrušene Gorice“

kakor tudi razglednice iste.

Dobite jih edino v zalogi

g. Antona Pertota (papirnica)

1862 **v Ajdovščini 46.**

Velika zaloga **umetniških razglednic** vsake vrste po 8, 10, 12 in 15 K za 100 komadov.

Kuharica

se sprejme v **župnišče na Koroškem.** Ponudbe naj se pošljejo na upravništvo tega lista pod: **Kuharica 1863**

Proda se

hiša na Javorniku

visoko pritličje in prvo nadstropje, solidno zidana, z velikim vrtom in travnikom, par minut od kolodvora, ob glavni cesti, in je vprašati pod naslovom: **Posojilnica Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.** 1855

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne življenjske in rentne, nezgodne in jamstvene zavarovalnice

v Ljubljani, Marije Terezije cesta 12/II

sprejema zavarovanje na doživetje in smrt, otroških dot, rentna in ljudska nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije. Najugodnejši pogoji za vojno zavarovanje.

Stanje zavarovanega kapitala K 175,000.000·— Stanje garancijskih fondov K 55,000.000·—

Zavod temelji na vzajemnosti. — Prospekti zastonj in poštnine prosto.

Sposobni zastopniki se sprejemajo pod najugodnejšimi pogoji. 1831

ZAHVALA.

Za tolažilne obiske, za časteče spremstvo in izraženo sočutje povodom smrti našega nadvse ljubljenega soproga, očeta in očima, brata, svaka, strica itd. gospoda

Ivana Dolničarja p. d. Tinčka

posestnika in gostilničarja

izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Prečastitima gospodoma, kanoniku in profesorju Pengovu, se najiskreneje zahvaljujemo na njiju požrtvovalnem človekoljubnem trudu.

V Hrastju pri Šmartnem ob Savi, 31. julija 1917.

Žalujoči ostali.

Naznanilo!

Slavnemu občinstvu kakor prečastiti duhovščini vljudno naznanjam, da

stavbno tvrdko Jakob Accetto

po mojem zastopniku AUGUSTU ACCETTO slej ko prej vodim naprej ter izvršujem vsa v to stroko spadajoča dela.

Se priporoča

Jerica Accetto,

imejiteljica tvrdke, Trg tabor št. 2.

Tisk »Katoliške Tiskarne«. Izdaja konzorcij »Slovenca«. Odgovorni urednik Mihael Moškerc.